

2009:

3.500 deelnemers opbrengst 20000 euro

Verslag :

Voor de 18e editie van de Herfststrijt georganiseerd door vzw Hartrijders-Hamme zakten **3600 deelnemers** af naar Moerzeke. Na de regen van zaterdag , was zondag de zon van de partij en wij voelden dat het terug een motorhoogdag ging worden.

Onder een stralende zon en de beierende klokken van de kerktoren vertrokken de deelnemers welgezind aan de 180 kilometer lange route.

Zoals gewoonlijk konden we de deelnemers terug een route voorschotelen die hen langs de mooiste en leukste weggetjes van Vlaanderen in de richting van de Zeeuws-Vlaamse polders voerden.

Onderweg konden de deelnemers even verpozen in de talrijke leuke cafeetjes, waar er dit jaar een heel speciale en amicale sfeer hing.

In Kloosterzande waar we onze controlepost hadden voorzien was het voorwaar een echte kermisdag met alles erop en eraan.

Er werd, in tegenstelling tot andere edities, door de meesten toch met de nodige discipline gereden. Op het Nederlandse grondgebied werden slechts 3 deelnemers door de politie onderschept, omdat ze het wel iets te bond maakten.

Dat was wel een verschil met vorig jaar toen in de Vlaamse Ardennen de politie een echte heksenjacht op de motorrijders ontketende.

Tot groot ongenoegen van velen waren er ook terug quadrijders (niet allemaal) die dachten dat ze in de woestijn zaten, hopelijk begint deze minderheid van hooligans nu eindelijk een te beseffen dat ze het voor zichzelf en voor anderen toch heel moeilijk beginnen te maken (lees ook de reacties in ons gastenboek)

Spijtig was ook het ongeval waarbij een deelnemer met een geparkeerde motor in aanrijding kwam. De motorrijder en zijn duo werden met respectievelijk een beenbreuk en een open beenbreuk naar het ziekenhuis gebracht. Dat bij deze interventie een traumahelikopter werd ingezet liet uitschijnen dat het om een zeer zwaar ongeval ging, maar het inzetten van de helikopter is in Nederland de normaalste zaak, omdat de slachtoffers vanuit dat deel van het land naar Brugge of Gent moeten worden overgebracht.

We wensen de slachtoffers alvast een spoedig herstel.

Na nog 80 kilometer prachtige wegen kwamen de deelnemers aan in Hamme waar de koffie en koeken gesmaakt werden.

Naar het einde van de avond toe konden we terug heel wat mensen gelukkig maken. In naam van alle deelnemers mocht Marijn De Valck als peter van onze organisatie **een cheque van 22.000 euro** overhandigen aan de voorzitter van de Vlaamse Vereniging Autisme.

Nadien werden de winnaars van de tombola bekend gemaakt. Peter Van Den Berg uit Schelle kreeg, uit handen van de zaakvoerders van Jo's Motorshop, de sleutels van de hoofdprijs, de Piaggio motorscooter.

De Route:

DE VRIENDENROUTE

Neen, vrienden gebladerte heb ik niet...maar jullie ook niet.

Ik loop door de woonkamer en bedenk dat ik denk. Ach, wat kan dat jullie een barst schelen. Ik, die denk.

Stil schenk ik een mok koffie uit en tuur naar de hemel. Dikke pakken wolken drijven voorbij ons huisje. Dikke pakken met duizenden verhalen en fantasieën drijven voor mijn neus voorbij en ik val in slaap. Dromend van god weet ik wat nu weer lig ik langer dan me lief is in de zetel tot ik plots badend in het zweet wakker word. Ik spurt naar zolder en neem mijn vrienden terhand. Neen, ik laat me niet in met mapsources, tommeketom en andere despoten. Ik wil verdomme kunst maken en kunst maak je met... Ja, hoe maak je kunst? Ik wil schepper worden maar ik ben God niet. God woont aan de overkant. Heeft hij van Herfstrit verstand? Verdoemme wie kan dat wat schelen, het is weer winter in mijn hart. Tijd om te scheppen en daarmee uit.

Mijn vrienden, de kaarten van ons kleine land, ons vlakke land vertellen me waar ik heen moet gaan. Ik wil water zien. Ik wil de wind voelen in mijn haren, in mijn oren, in mijn wielen. Ik wil voelen verdoemme. Wat bezielt me toch? Waarom wil ik nog. Omdat wij Harrijders van geen ophouden weten, daarom verdoemme.

Een eerste test is altijd spannend. Ik rijg mijn pak om mijn lijf, span mijn helm aan en start de motoren. Op weg naar het Noorden, naar onze vrienden van het Noorden?

Onderweg stop ik even bij een statige boom, hij onttrekt het zicht aan een kerk in de gemeente Meerdonk. Op zich vind ik dat niet erg, maar de kerkgangers gunnen mij geen blik. Wie ben ik, die heiden die voor hun kerk durft te stoppen met zijn tuig. Hij die zich durft neerzetten op hun bank en durft genieten van hun zicht. Ik geniet en daarmee uit! Ik stap even binnen in de biechtstoel waar de waard me gerust stelt. Ach, de arme stakker hoefde dat niet te doen want ik heb met hem te doen. Niet dat ik zou doen wat hij doet, maar ik heb met hem te doen in zijn doen.

Tijd om verder te rijden. Want ik wil voelen. Ik wil de noeste arbeid op de akkers zien en voelen wat hen drijft. Ik wil de wind voelen die me op weg zet naar het Noorden. Onderweg zal ik stoppen en voelen en kijken. Ik rij een dorpje binnen met amper 26 huisjes. Zal ik hier de sfeer voelen?

Turend naar de horizon moet ik toch even halt houden bij een verdrinken land. Het verdrinken land van Saeftinghe is een uitgestrekt schorregebied aan de linkeroever in de Westerschelde. De Westerschelde is een menggebied van zeewater en rivierwater. Het water dat met vloed de schorgeulen binnenstroomt is brak. Maar bovenal is dit gebied, zo een 3200 ha groot, het grootste brakwaterschor in West-Europa.

Achter me hoor ik een deur opengaan en een waardin kijkt me uitnodigend aan. Vriendelijk knikt ze en wenst me een goedemorgen toe. Ik bezwijk en stap op haar af.

Zij laat me binnen en ik geniet met volle teugen van haar nostalgie. Het is alsof de tijd hier is blijven stilstaan. Gina, de waardin legt me uit dat dit ooit een huiskamercafeetje was en dat de toog waar ze nu op leunt nog steeds de enige echte originele is. Huiskamercafeetjes had je in Emmadorp bij de vleet. Meestal dreef de vrouw de kroeg en de opbrengst was een aanvulling op de verdienste van de man.

Ook diende dit café als een soort levensverzekering, voor het geval de man vroegtijdig pierke de dood tegenkwam. In de hoek van hun leefkamer stond steevast een toog met enkele glazen en vaste klanten kwamen meestal via de achterdeur. Nu is die achterdeur verdwenen maar los door de voordeur beuken zit er ook niet in. Je ritme valt stil wanneer in het café binnenstapt. De ene verrassing na de andere maakt zich meester van de meester. En ik voel dat het goed zit. De drank- en spijzenkaart is opgesteld, deels in het dialect. Wanneer ik haar vraag naar het waarom zegt ze prompt dat het dialect haar na aan het hart ligt. Dat zie je echt overal, zelfs tot op het toilet waar ik oude liedteksten tref. Ik zou nog uren kunnen blijven bij waardin Gina want ik voel me hier echt op m'n gemak. Maar ik wil nog wat anders voelen. Ik wil de wind voelen, die zilte wind! Ze roept me nog toe dat ik boven op de dijk niet teveel naar de Antwerpse horizonvervuiling mag kijken.

Even later moet ik stoppen bij een verschijning in het vlakke landschap. Nieuwsgierig als ik ben loop ik naar de acht zuilen. Netjes in een cirkel geplaatst trotseren zij de wind. Aan de buitenzijde zijn die zuilen voorzien van voorstellingen in reliëf. Aan de binnenzijde staat de tekst van het gedicht 'Een moment van bezinning'. Ik lees een stukje dat me de pijn doet voelen van weleer.

“Storm,
naar haar schoot hervloeid
slaapt zij laag in de ademhaling
van haar golven ver van dijken land
aan haar boord mensen tussen het gedruis
tot traag en koud haar lichaam zwelt
en vast haar grond betreedt
zij vierend boven wind en stem
de randen beukt
en schuimend woest
de gratie naar haar drift
de keelgesnoerden voor
de voeten spuwt
Als de dijken moe verzinken
houdt de aftocht de vermaning in”

Met veel liefde voor de mens voel ik me toch maar een klein artiesteke. Ik denk aan Willem, Willem met zijn baard en zijn doorspekte teksten. Ik hoor hem zingen:

“t is misschien lijk een schut voor de wind
of om de koude te breken
der staat een leidj' oj de weg nie meer vindt
in de nacht is 't brandend teken”

Ik kruip stillekes mijn motor weer op en snoer noordwaarts. In mijn gedachten dwarrelt Willem nog altijd rond. Ik hoor zijn stemme en stop plots op te gaan kijken.

Boven op de gigantische dijk moet er iets te zien zijn. Ik tuur de horizon af en merk pas na enkele minuten enkele zeehonden op, zonnebadend op een zandbank. Het blijft een mooi zicht en ik kan niets anders dan me neervlijen om het tafereel te aanschouwen. Noch zij, noch ik lig wakker van de vele zeeschepen die ons blijkbaar op grijpafstand voorbijvaren. We zijn samen één, we luisteren samen naar de wind en baden samen in de zon.

Ik denk terug aan de woorden van waardin Gina en zie Antwerpen. Ik moet haar gelijk geven, maar wat heeft ze dat toch mooi gezegd.

Het is tijd om de wind in de zeilen te zetten en mee te drijven naar andere oorden. Ik kom in kleine dorpjes met enkele huisjes en een kerk. Soms vind ik hier en daar een leuk café en soms ook helemaal niets. Niet dat ik dat zo erg vind, ik vind niets soms ook iets.

Het water doet zijn werk en de sluisen gaan open. Schuilen is de boodschap want er is geen doorkomen meer aan.

Maar waar in deze uitgestrekte polders kan ik schuilen, er is verdomme niets. Zeiknat stop ik aan een café Tussen de heiligbeelden plof ik me neer. Ik wil warmte voelen en krijg een mok gitzwarte koffie. Benieuwd of ook dit café een rijke historie heeft? Alsof ik het kon raden. Achter dit café gaat schuilt blijkbaar een volledige dorpsgeschiedenis. Er is ook een haven rechtover mijn schuilplaats. Sappige verhalen halen de bovenhand. De waard begint te vertellen in zijn eigen noordelijk brabbeltaaltje. Ik luister zeer aandachtig tot hij plots begint over een poepenschip. Mijn gedachten dwalen af tot ik de stilte hoor. De waard heeft het duidelijk in de mot. Zonder morren zegt vertelt hij opnieuw en ja hoor nu snap ik het plaatje. Een poepenschip was een Zeeuws-Vlaamse vissersschip, of ook wel een hengst genoemd.

De schipper op een dergelijk schuit was bijna altijd een katholiek, een poep in hun jargon. Vandaar dus.... Maar onderschat Paal niet als havenplaats zegt hij plots. Ik verschiet me een bult, havenplaats verdoemme. Er liggen hooguit tien schepen! Rond 1900 hadden 83 mosselvisser hier hun thuishaven en er waren verdomme 11 cafés.

Die mosselvisseristen wisten wel wat een kroegentocht was, blijkbaar. Er was ook een scheepswerf, Moed en trouw van Verras. In die jaren stond de scheepswerf voor veel meer dan bootjes maken en herstellen.

Wanneer er in het dorp iemand stierf was het de scheepsbouwers die de maat ging nemen en zijn timmerlieden maakten dan een withouten kist. De kist werd nadien voorzien van een sneldrogende bruine verf en klaar was kees. Nadien werd de kist op een boerenkar geplaatst en afhankelijk van de afkomst van de overledene trok één of twee paarden de kar naar de begraafplaats van het dorpje Graauw.

Op zijn zolder heeft de waard echter iets zeldzaam ontdekt. Kinderen werden nooit op de wagen gelegd maar zij werden te voet naar Graauw gebracht. Op een soort van baartje. Laat het nu net dat stuk zijn dat de waard op zijn zolder heeft gevonden, een lugubere maar belangrijke vondst voor vele Palenaren. Vele herinneringen roept dit op en die zijn de moeite waard om vast te houden.

In alle stilte stap ik voor de tweede keer mijn fiets op, de wind wijst me de weg. Het wordt hoog tijd voor een middagstop. Kloosterzande zal uit zijn voegen barsten, denk ik. De middenstand ziet het zitten en wil de handen in elkaar slaan. Wist je dat dit dorp gesticht is door de monniken van de abdij van Onze-Lieve-Vrouw ten duinen uit Koksijde. Zij stichtten hier hun buitenhof, het Hof ter Zande. Het waren deze monniken die een belangrijke rol zouden spelen in de bedijkingwerken rondom Hulst.

Dwars door de Margarethapolder knallen we huiswaarts. Een stukje geschiedenis:

Vanaf 1803, heeft Napoleon het plan om bij Terneuzen in de Margarethapolder een marinehaven en arsenaal aan te leggen. Op 12 juli 1805 werden de plannen voor de haven gepresenteerd.

De haven zou bestaan uit een buitenhaven, binnenhaven en achterhaven. Op de kaden zouden arsenalen, kazernes, magazijnen en werkplaatsen verschijnen en beide havenmonden zouden voorzien worden van vuurtorens. De haven had een tweede Boulogne moeten worden. De haven zou als thuisbasis dienen voor 30.000 man personeel, inclusief 1.130 gevangenen en zeelieden. Het zou, inclusief families en verdere werkgelegenheid die dit met zich mee zou brengen, van belang zijn voor een populatie van 50.000 mensen. Het kruitmagazijn zou een capaciteit krijgen van 4.000 ton en de hangars een oppervlakte van 7.000 m² voor de opslag van 80.000 boomstammen en 500 ton maïs. Verder verschillende schuren voor het onderdak brengen van 64 koeien en werkplaatsen voor het tegelijkertijd repareren van twee schepen. De magazijnen zouden opslag bieden voor de bevoorrading van drie schepen en tien fregatten. Bij de haven zou een administratief gebouw, huisvesting voor de commandanten en officieren, een barak met 30 tot 40 bedden en een kapel verschijnen. Het havenbassin kon een totaal van 30 schepen een ligplaats bieden. Het gehele complex zou worden omgeven met een gebastioneerde vesting met vestinggracht.

In 1807 werd er een kustbatterij aangelegd ter bescherming van de nog aan te leggen haven. De batterij was aan de voorzijde half rond en de rechte achterzijde had een lengte van circa 150 meter.

In totaal konden er twintig stukken geschut worden opgesteld. Op 16 augustus 1809 komt er het Engelse fregat "Impérieuse" onder commando van Captain Thomas Garth tot bij Terneuzen. Het fregat werd beschoten vanaf de batterij. Dit werd beantwoord met een tegenvuur, waarbij het kruitmagazijn werd geraakt. Daarbij zijn dodelijke slachtoffers gevallen. Volgens verschillende bronnen lopen de aantallen uiteen. De ene bron heeft het over 23 doden, terwijl een andere bron 80 doden en 150 gewonden vermeld. In de Burgerlijke Stand zijn maar 6 slachtoffers terug te vinden.

Na de beschieting worden er de nodige aanpassingen gedaan. Op 16 december 1809 is een ontwerptekening gemaakt van de nieuwe kustbatterij met achterliggende redoute. De redoute is waarschijnlijk nooit aangelegd. Als eerste werd begonnen met de aanpassingen van de kustbatterij. Daartoe werd op 26 april 1810 een detailtekening gemaakt. De bestaande batterij werd verder versterkt en er werd een kogelgloeioven en ondergrondse kruitkelder gebouwd. Verder werden er twee waterputten gegraven, die nog altijd zichtbaar zijn in het natuurgebied. Op 29 september 1811 bezoekt Napoleon de batterij en de havenwerken. Hij is op dat moment op doorreis vanaf Vlissingen naar Antwerpen. Op 2 februari 1814 trekken de Fransen zich terug uit dit gebied. Ze verbranden de affuiten en het kruit werd in de sneeuw geworpen. Door latere werkzaamheden aan de zeedijk is de batterij geheel verdwenen. De haven is nooit voltooid vanwege de enorme kosten en de te lange tijd die het met zich zou meebrengen tot voltooiing. De constante sterke stroming tegen de polder en de reeks aan oevervallen zal daar zeker ook mee te maken hebben. Mogelijk dat een begin met de bouw is gemaakt in noordelijke inlaag van het in 1775 geïnuundeerde gedeelte van de polder. Een tweede mogelijkheid is dat er werd begonnen met de bouw van een havendam ten westen van de kustbatterij in de schorren voor de polder.

In 2008 is er op de zeedijk van de Margarethapolder een kanon op affuit, met informatiepaneel geplaatst ter herinnering aan de kustbatterij.

Tussen de polders van Terneuzen om precies te zijn, De Kleine Huissepolder en aan de Westerschelde dijk daar staat een klein sfeervol café. Café De Griete is een sfeervol bruin café en het is ongevoelig voor trends. Er heerst een Bourgondische gezelligheid. Op een kaartje lees ik:

Ergens in de Verre Vergetelheid van de Geschiedenis, toen de dieren nog spraken en daar waar de grenzen onzer diepste herinneringen vervagen in de onheilspellende mist van het ongewisse, ontdekt een klein slim volkje, de Erthels, bij toeval het recept van een wel héél bijzondere drank.

De ingewikkelde bereidingswijze was neergespijkerd in een bizar en vreemdsoortig handschrift van...kopspijkers...!!! Deze geheimzinnige, mysterieuze en geneeskrachtige drank zou de geschiedenis in gaan onder de bijzondere naam Urthel...

Een gezellige bedoening is het hier, de waardin Jessica heeft het precies in de vingers. Het is alsof iedereen hier zo zuiders vriendelijk is en ik vind dit net wel leuk. Zo leuk dat ik even de tijd vergeet.